

1 XUUÁ

Ná n'da ra søcuq bi 'yo't'a rá 'bäiui ra Jesucristo ra Xuua

Ram Hma ngue di 'dajʉ ra 'da'yote

¹ Nu'a mí 'bʉ 'bʉ rá mbʉdi thoho, gue'a dá hʉthe ma dähe, nԑ dá øhmbe a bi ma, nԑ dá nuhe xʉn ho, nԑ dá thähmbe ma 'y᷑he. Nԑ gue'a ra Jesucristo a, rám Hma Ojɑ ngue bi ma di 'dajʉ ra 'da'yote.

² Nguetho nu'a di 'dajʉ ra 'da'yote bin 'yuse gue bin ja'i, nԑ dá nuhe, janangue'a dí mamhbe majuqni a bin ja, nԑ dí xi ahʉ ya gue zai xmí 'bʉi nԑ zai dim 'bʉi. Mam bí 'bʉhmi rá Ta nguetho n'dat' Ojɑ a, nԑ bin 'yuse ua dí 'bʉhmbʉ.

³ Nԑ nu'a dá nuhe nԑ dá øhmbe a bi ma, gue'a dí xi ahe a ya, n'dahma nԑ'ahʉ gui pahmhʉ a, nԑ gätho dan yamanhohʉ a ra Ta nԑ rá Ts'unt'ʉ ra Jesucristo.

⁴ Guehna dí ot'ahʉ na ya, n'damhma nԑ'ahʉ din ja ahʉ ran johya xʉn ho.

Nu Ojɑ ran Nequi a

⁵ Nu'a Ojɑ ran Nequi a, nde da ma xʉn hotho a, nԑ hin'yʉ ra 'bexui nangue'a. Nԑ gue'a ram hma bi xije ra Jesucristo, nԑ gue'a dí xi'ahʉ a ya.

⁶ Sä dí ɬmhʉ dí yamanhohʉ ra Jesús, pε nu'bʉ guexta'a dí 'yohʉ bʉ ja ra 'bexui, dí fehnihʉ 'bʉ, nguetho hín dí øthʉ a rán säui a majuqni.

⁷ Pε nu'bʉ majuqni dí 'yohʉ bʉ ja ran nequi guepʉ 'bʉ Ojɑ, hin'yʉ 'bε'a ga ɬhmbʉ bʉ, nԑ dí yamanhohʉ a 'bʉ, nԑ nu rá ji ra Jesús rá Ts'unt'ʉ Ojɑ, thocpa thoho i thugahʉ gätho ma ts'oquihʉ a.

8 Pe nu'bu sä dí εmhbu hin'yu gahu ra ts'oqui, dadín hyäzehehu 'bu, nguetho hin dá cu't' ma mbuihu a majuqni.

9 Pe nu'bu ga mamhbu ma ts'oquihu, gue hingui ho dá øthu, da zä di pungahu Ojaq nangue ra Cristo bi gut'i, ne da mbercahu gätho ran ts'o, tengu mím ma.

10 Pe nu'bu sä dí εmhbu hin te dá øthu yu ts'oqui, dí nubethanihu Ojaq 'bu, nguetho bi 'yen Ojaq gätho bi 'yot' yu ts'oqui. Pe xíngui ts'u dí cu't' ma mbuihu rám hman a 'bu.

2

Ma hocpatehu a ra Jesucristo

1 Ma zi t'uhni ahu gue dyu 'yc'yeihu, dí ot'ahu ra søcuq i ja ua, dadí hec'ahu hin gui 'yøthu yu ts'oqui. Pe nu'bu ga øthu n'da ra ts'oqui, gue him majuqni dí numanhohu, pe dí 'bähmbu ma Hocpatehu din hocpaui bu 'bah ra Ta, ra Jesucristo, ra Hocjaq'i a.

2 Nguetho guese a ran t'unni a di hogu ma ts'oquihu. Ne hinga høngdahu in nde di hogahu, pe gätho yu ts'oqui ja ua ja ra ximhäi in nde di hoqui nangue bi du ra Cristo.

3 Nu'bu majuqni dí øthu u yen t'ëdi Ojaq, da zä ga pahmbu gue dí yämanhohu a buya.

4 Pe sä εn i 'da: "Dí paçä Ojaq," εn u, pe fehni u ne hingui ørpa yán t'ëdi, ne hin dí cu't' rá mbuhi a majuqni.

5 Pe nu'bu i øt'a man Ojaq n'da, hinga ndetho bi huç Ojaq n'da 'bu, pe bi bømanho a bi 'yørpe. Ga xi ahu ya 'bepu dán zä ga pahmbu 'bu majuqni dí 'bähmbu a ra Cristo.

6 Nguetho nu'bu εn'a n'da gue i 'bahmi ra Cristo, "jatho ga øt'ä tengu bi 'yøt' ra Cristo," da 'yεnse 'bu.

7 Ma zi cu ahu, nu ran t'εdi dí ot'ahu gue dan huεju, him ma'da'yo a, pegue guet'a ram hma mbaudi bi siju maya'bu, 'bu ra mbaudi thoho dá pahmbu

ra Cristo.

8 Pegue tengu 'bu ma'da'yo a, nguetho janague-hya dí øthu ya tengu bi 'yøt' ra Cristo. Nguetho bi da'mi di 'uegahu ra 'bexui ma mbuihu

ra nyot'i majuaqni.

9 Nu'bu sä εn'a n'da i 'bapu ja ran nequi, ne i san rá cu, pe guexta bu ja ra 'bexui i 'bu 'bu.

10 Ne nu'a to'o di huεc rá cu, bin zam bu ja ran nequi a, ne nu'a hin hapu da danc'a.

11 Pe nu'a to'o san rá cu, i 'bapu ja ra 'bexui a, ne i zam bu. Hingui sä da baudi nda'a xen ho, nguetho bi 'berpa ran 'yomfeni a ra 'bexui.

12 Dí ot'ahu ma zi t'uhni ahu, nguetho dí padi xu pun'na ni ts'oquihu, bi hoc'ahu ra Cristo.

13 Ne nuya 'da ahu dyu dac'yεihu, dí ot'ahu nguetho dí padi guí pahmbu

a mí 'bai gue'bu rá mbaudi thoho. Ne 'da ahu gyu ts'unt'uhu, dí ot'ahu

nguetho dí padi gá tafu ra zithu. Ne xø dí ot'ahu ya gátho ahu ma zi t'uhni ahu, nguetho gátho gahu dá pahmbu

ra Ta.

14 Ne xø dí ot'ahu, dyu dac'yεihu, nguetho dí padi gá pahmbu

a mí 'bai gue'bu rá mbaudi thoho. Ne xø dí ot'ahu gyu ts'unt'uhu, nguetho dí padi i ja ni ts'edihu gá tafu ra zithu, nangue rám hman Ojaq thocpa thoho guím bεmhu.

pähä zehēhu, hin dadi hohu Ojä 'bu.

¹⁶ Nguetho nu'u yá pähä ra ximhäi, gätho him bi zän Ojä u, 'be'a gä di ho ní ngøc'yei n'da, ne ní dä n'da di ho 'be'a gätho in nu nde da mbezehe, ne'b im bëni jase rán 'yomfëni n'da. Pe nu'u bi nequida ua ja ra ximhäi u tengu.

¹⁷ Pe nu ra ximhäi ní mba bu da guadi, ne'u yán 'yomfëni ra ximhäi da gua'u. Pe nu'u ørpa rá pähä Ojä, dím 'bumanho gätho yu pa mazai.

Ba ɛh rán shuiui ra Cristo

¹⁸ Ma zi t'uhni ahu, rán zegui ya. Ne xtá øhmbu ngue di nequi n'da rán shuiui ra Cristo. Ne nuya bi mbudi bi nequi xhen ngu yá mfäts'ih a rán shuiui ra Cristo. Janangue'a dí pahmbu mbe rán zegui ya.

¹⁹ Ne gue'u 'da xham bøngua dí 'buhmbu. Pe him majuquni ma mi'yɛc'yeihu u, nguetho nu'bu majuquni ma cuhu u, hin xtá 'ue u 'bu. Pe bi bøn'u janangue'a bi 'yuse gue him majuquni ma cuhu u gätho u bi bøni.

²⁰ Pe nu ahu bi 'daju rá Hoganduhi Ojä a ra Cristo. Janangue'a gätho gahu dí pahmbu nda'a majuquni.

²¹ Dí ot'ahu na, pe hin dí ɛn'i hin guí pahmbu a majuquni. Pe guí pahmbu a, ne guí pahmbu hinguin 'youi ra fehni a majuquni.

²² Nu'a gue ɛna hing ra Cristo a ra Jesús, e gue'a ra ngurpa fehni a, ne rán shuiui Ojä a, nguetho i ɛna hing rá Ts'hnt'u Ojä a ra Jesucristo, ne xíngui ɛc'yeiba a rá Ta buya.

²³ Nguetho nu'a to'o hingui ɛc'yei ra Cristo rá Ts'hnt'u Ojä xínga gue'a Ojä rá Ta i paqdi. Pe nu'a to'o ɛc'yei rá Ts'hnt'u ne'a rá Ta i paqpa a buya.

²⁴ Ne nu'a 'be'a gätho dá øhmbu ra mbudi dá pahmbu ra Cristo, ga thoqui gam bɛmhbu a.

Nguetho nu'bu dí thoqui dím bεmhbu a, zai dí 'bεhmbu a ra Ts'unt' ne'a rá Ta buya.

²⁵ Ne bi xiju majuqni di 'daju ra 'da'yote gue i ja ya ne njam'bu da guadi.

²⁶ Guehna dí ot'ahu na, nguetho 'bu i 'da in nde da hyä ahu.

²⁷ Pe nu ahu, nu'a rá Hogandaqhi bi 'daju ra Jesucristo bin zám bu ma mbuihu a, ne guese a i xängahu gätho 'bε'a man Oja. Janangue'a him mahyoni to'o da xängahu yán thehu. Ne nu'a i xängahu rá Hogandaqhi Oja majuqni a, hing ra fehni a. Ne di bεngahu dan zámhbu bu 'buh ra Cristo.

²⁸ Ne nuya ma zi t'uhni ahu, damin zámhbu bu 'buh ra Cristo, n'damhma dan johyahu 'bu dá nuhu ne hin ga pes' ma sähu.

²⁹ Nu'bu dí pahmbu gue xan ho Oja, ngutho ga pahmbu gue bim 'bui ma'da'yo nangue Oja u to'o gätho i øt' ran ho.

3

Yá t'uhnigahu Oja

¹ Dyá 'yεc'yεihu, gam bεmhbu gue εmme xan ngu rán huεcate ra Ta, ngue bi 'yøt'e ngue yá t'uhnigahu a. Janangue'a hingui paju u i ten ra ximhäi, nguetho njam'bu mi pa Oja.

² Ma zi t'uhni ahu, nuya yá t'uhnigahu Oja. Ne hinga na urcahu hague dán jahu m'bεjua. Pe nu'bu bi ne qui 'bε'a da 'yørcahu, dí pahmbu dan jahu tengu ra Cristo, nguetho da zä ga pahmbu hague majuqni in ja a ra Cristo.

3 Nε n'da ngu n'daju 'bu dí tømhb dan jahu tengu ra Cristo, janangue'a dadín hoc zehe ma mbuih, dín ndehu da gohi xan ho tengu ra Cristo.

4 Nu'a to'o øt' ra ts'oqui i fësthoho rán t'ëdi Ojaq, nguetho nu'a ra ts'oqui nam bøni ram fe'ts'i nangue yan t'ëdi.

5 Pe dí pahmb bi zocua ra Cristo gue di 'berca ma ts'oquihu. Ne nu'a ra Cristo hin'yu rá ts'oqui a.

6 Nu'bu zai 'buhmi ra Cristo n'da, hingui nde da 'yot' yu ts'oqui a. Pe nu'bu bin zam bu ja yu ts'oqui n'da, njam'bu bi cu't rá mbui hague in ja a ra Cristo, ne njam'bu bi ndepe di hocpa rá mbui.

7 Ma zi t'uhni ahu, njon gui jafu da hyä ahu, nguetho hønt'u gue zai øt' ran ho bi mba mahoqui u ne xan ho u tengu ra Cristo.

8 Pe nu'a zai øt' ran ts'o, rá 'yehe ra zithu a. Nguetho nu ra zithu zai øt' ra ts'oqui gue'bu go rá mbudi thoho. Ne gue'a í zocua ja ra ximhäi rá Ts'unt'u Ojaq, gue di ts'onba rá 'befi ra zithu.

9 Nu'u to'o bim 'bui mahøn'a nangue Ojaq, hingan zai øt yu ts'oqui u, nguetho í hyaxta Ojaq yu ta gue ra hogambui. Hingui sä din zam bu ja yu ts'oqui nguetho bim 'bui mahøn'a nangue Ojaq.

10 Da zä ga pahmb nda'u yu t'uhni Ojaq ne nda'u yu t'uhni ra zithu. Nguetho nu'u to'o bin zam bu ja ra ts'oqui, ne hin di huç yu cu, hing yu t'uhni Ojaq u.

Dan huçju n'da ngu n'daju

11 Nguetho guehna ran t'ëdi bi siju 'bu rá mbudi dá pahmb ra Cristo, ngue dan huçju n'da ngu n'daju.

12 Ne hin ga øthu a bi 'yot'a ra Caín gue í hyaxta a rám 'bäi ra zithu ne bi hyo rán 'yohu. Hanja ngue bi

hyo a. Nguetho hingui ho rá mb̄ai a, janangue'a bi
hyo rán 'yohʉ ngue xʉn ho rá mb̄ai a.

¹³ Janangue'a, ma zi cu ahʉ, hin ga hyonya tho-hohʉ ngue'bʉ di ugahʉ yʉ ja'i i tʉn ra ximhái.

¹⁴ Pε nujʉ dí pahmbʉ dá sohmbʉ rá ts'edi ran date, nε dá səmhbʉ bʉ ja rá ts'edi ra te. Guehna dí pahmbʉ nguetho dadí huç ma mi'yɛc'yɛihʉ. Nu'a to'o hin'yʉ rán huçcate, bin zäm bʉ ja rá ts'edi ran date a.

¹⁵ Nu'a to'o di ʉp rá cu, ra hyodu a. Nε dí pahmbʉ njo'o n'da ra hyodu i ja ra 'da'yote mazai.

¹⁶ Pε nu ra Cristo bi 'yurcahʉ 'bε'a njuñtho ran huçcate, ngue bi däse rá te nanguejʉ. Nε jatho ngutho ga øthʉ, hin ga su ga dä ma tehʉ guepʉ da zä ga fäx ma cuhʉ.

¹⁷ Pε nu'a to'o i ja 'bε'a i pε'ts'i, nε i padi hin'yʉ 'bε'a da hyon a rá cu, nε nu'bʉ hingui ørpa ran huçcate, hinguim bɛni da numanho Oja a 'bʉ.

¹⁸ Ma zi t'ʉhni ahʉ, hinga høntho gam manthohʉ ran huçcate, pε guemhma ga øthʉ a.

Dadín johyahʉ bʉ dí yqhʉ Oja

¹⁹ Nε nu'bʉ majuñni dí øthʉ ran huçcate, janangue dí pahmbʉ yʉ t'ʉhnigahʉ a Majuñni, nε gue'a nan johyahʉ bʉ ja rá hmi a.

²⁰ Pε nu'bʉ ga juñba zehε ma mb̄ihʉ, pε da hyurca ma mb̄ihʉ Oja, madague'bʉ i padi 'bε'a gätho dá øthʉ, nguetho man'da ja rán huçcate xinda guejʉ.

²¹ Janangue'a ma zi cu ahʉ, nu'bʉ hin te dí tñmhʉ ja ma mb̄ihʉ a xʉn ts'o, dadín johyahʉ ngue dí pahmbʉ dí yamanhohʉ Oja,

22 Ne di 'daju 'be'a gätho dí äfu 'bu dí yaqh, nguetho dí ørpahu yan t'edi, ne dí ørpahu gätho i numanho.

23 Ne i ja ua yan t'edi Ojaq, gue ga ec'yeh rá Ts'uhnt'u, ra Jesucristo, ne dan huej n'da ngu n'daju, tengu bi xiju.

24 Ne nu'a to'o i ørpa yan t'edi, i 'buhmi Ojaq ne bim 'bup Ojaq bu rá mbai a buya. Ne dí pahmb dí 'buhmb Ojaq, nguetho gue'a di bengah rá Hogandah bi 'daju.

4

Nda'a rám Hman Ojaq, ne nda'a rám hman a rán suiui Ojaq

1 Ma zi cu ahu, hingui sä ga ec'yeh 'be'a gätho ním hma embi rám hman Ojaq. Pe i jatho ga pahmb 'bu majuani ngue gue'a rám hman Ojaq, uague hin'na. Nguetho xan ngu yu hyäte pongahy i 'youa ja ra ximhäi.

2 Ne nu'a jatho ga pahmb nda'a ním hma bi benba rá Hogandah Ojaq, nu'bu im ma ngue rá Thahni Ojaq ngue bin ja*'i* ne gue'a ra Jesucristo a, gue'a ram hma bi benba rá Hogandah Ojaq a buya.

3 Pe to'o gätho ngue ena hin bin ja*'i* a rá Thahni Ojaq gue ra Jesucristo, pe nu'a ra hyäte a 'bu, nguetho bi thocpa rám hman a rán suiui ra Cristo. Xtá øhmbu ngue din 'yo ua rám hma, ne ya i 'yo ua rám hman a ya.

4 Ma zi tuhni ahu, yu tuhnigah Ojaq. Ya dá taf u yu hyäte pongahy, nguetho nu'a dí 'buhmb, man'da ja rá ts'edi a xinda gue'a rán suiui Ojaq, ngue i 'bacua ja ra ximhäi.

5 Nu yá hyäte pøngahyä, yá mbëfi ra ximhäi á, në guecua ja ra ximhäi bi nequidä yám hman á, janangue'a i ømanho ra ximhäi 'be'a im man á.

6 Pe nuju yá t'ahnigahá Ojä. Janangue'a hønt'a to'o i pä a Ojä i ømanho ma hmamhbá á. Pe nu'á ngue hin yá t'ahní Ojä, hingui ømanho ma hmamhbá á. Guephá na pähmbá baya nda'a i tøn'na majuqni, në nda'a i tøn'na him majuqni.

Ran huëcate a Ojä

7 Ma zi cu ahá, nde'bá dan huëjá n'da ngu n'dajá. Nguetho nu ran huëcate bí 'yepá 'bá Ojä. Ne nu'a di huëc rá mijä'iui, gue'a bim 'bái ma'da'yo nangue Ojä, në dim pähmi Ojä a.

8 Pe nu'a hin'yá rán huëcate, hingui pä a Ojä a, nguetho nu'a Ojä ran huëcate a.

9 Ojä bi 'yurcahá ran huëcate 'bá mambá pënhua ja ra ximhäi rá 'dats'unt'á bi yanjá, n'dahma din jajá ra 'da'yote.

10 Ojä bi 'yurcahá ran huëcate ngue majuqni, nguetho bá pënhua rá Ts'unt'á ngue bin däse bi gurca ma ts'oquihá. Ne mada hangu gam bëmhba Ojä, pe njäm'bá da zä gam bëmhba, tengu bá nam bënjá.

11 Ma zi cu ahá, nu'bá emme xáñ ngu rán huëcate bi 'yørgahá Ojä, nde'bá nejá dan huëjá n'da ngu n'dajá.

12 Hingui sää gan nuhá Ojä nangue ma dähá. Pe mfädi bin zäm bá ja ma mbuihá 'bá dadín huëjá. Ne bi bømanho rán huëcate i ørcahá baya.

13 Dí pähmbá ngue dí 'buhmbá Ojä, në nu Ojä bin zäm bá ja ma mbuihá. Guehna dí pähmbá, nguetho bi 'dajá rá Hogandáhi,

14 nεje dí bεn'nah✉ nguetho dá nusεhe rá Ts'unt'✉ Ojä, nε dí mamhbe majuäni bá pεnh Ojä ua ja ra ximhäi gue da yanba yú te y✉ ja'i.

15 Nu'a to'o im ma ngue rá Ts'unt'✉ Ojä a ra Jesús, nu'a Ojä bin zäm b✉ ja rá mbui, nε nu'a ra ja'i xim mi 'bhmi Ojä a.

16 Dín nuh✉ rán huëcate Ojä, nguetho dí εc'yεibah✉ a. Nu Ojä ran huëcate a. Nu'a to'o zai εc'yεi rán huëcate Ojä, nε'b✉ zai di huëc rá mijä'iui, nu'a i 'bhmi Ojä a, nε Ojä bin zäm b✉ ja rá mbui a.

17 Nε nangue dí 'bhmb✉ Ojä dí pahmb✉ xεn ho rán huëcate. Janangue'a dan johyah✉ 'b✉ bi zøn ra pa din ja ran juänbì. Nguetho dí 'bhmb✉ tengutho ma Hmuh✉ ra Cristo i 'bhmi Ojä, madague'b✉ guexta dí 'bhmb✉ ua ja ra ximhäi.

18 Nu'a to'o i su ran juänbì, i su nguetho hinga na padi xεn ho ran huëcate i ørpa Ojä. Pε nu rán huëcate Ojä di 'uec'a ra mbidi a. Pε nu'b✉ dín suh✉, dí εmhba di ungah✉ Ojä 'b✉.

19 Dí øth✉ ran huëcate, nguetho m'bεt'o bi huëgah✉ Ojä.

20 "Dí numanho Oja," sää dí εmhba, pε dadí up ma cuh✉. Dí fehnih✉ 'b✉. Nguetho nu'b✉ hin dadí huëc ma cuh✉ gue zant'a dín nuh✉, hague dán zä ga numanhoh✉ Ojä gue njäm'b✉ dín nuh✉.

21 Nε jaua rán t'εdi Ojä, bi xij✉: "Nu'a to'o da numanho Ojä, pε i jatho ngue nε'a rá cu da numanho, nε di huëqui."

5

Dí tqf✉ ra ximhäi nangue ma t'εc'yεih✉

1 Nu'ʉ to'o gätho i ɛc'yεi gue bin ja'i Ojɑ nε n'dat'a ra Jesucristo a, yá t'uhni Ojɑ ʉ. Nε gätho to'o i numanho Ojɑ nε'ʉ yá t'uhni Ojɑ di huɛc'ʉ nguetho n'dat'a Ojɑ yá Ta.

2 Nε nu'bʉ majuɳni dín numanhohʉ Ojɑ, nε'bʉ dí øthʉ yán t'ɛdi, dí pahmbʉ bʉya ngue majuɳni dadí huɛc ma cuhʉ.

3 Nε nu'bʉ majuɳni dín numanhohʉ Ojɑ, ga øthʉ yán t'ɛdi, nε nu'ʉ yán t'ɛdi hingui hεi.

4 Nguetho nu'ʉ to'o bim 'bʉi ma'da'yo nangue Ojɑ bin t'un ra ts'ɛdi rá mbʉi gue da dąp ra ximhái. Nε dí tafʉ rá ts'ɛdi ra ximhái nangue dí ɛc'yεihʉ ra Cristo.

5 To'o ngue i tąp rá ts'ɛdi ra ximhái. Nu'a gue i ɛc'yεi ngue rá Ts'unt'ʉ Ojɑ a ra Jesús.

Rá Hogandąhi Ojɑ di bęngahʉ rá Ts'unt'ʉ Ojɑ a ra Jesús

6 Nu ra Jesucristo bi zocua ja ra häi. Bin xixyɑ ra dehe a. Nε n'dat'a gue bi mbän rá ji 'bʉ mi du a. Nε hinga hønt'a ngue bin xixyɑ ra dehe, pε nε bi mbän rá ji, ngue bi du. Nu'a ra Jesucristo, rá Thahni Ojɑ a. Gue'a im ma majuɳni rá Hogandąhi Ojɑ nguetho hingui sā dim fəhni a.

7 Hyu ʉ bí 'bʉh mahęts'i im ma majuɳni gue rá Ts'unt'ʉ Ojɑ a ra Jesucristo. Nu'a n'da, ra Ta, nu'a n'da ram Hma, nu'a n'da rá Hogandąhi Ojɑ, nε n'dat'a im man'ʉ.

8 Nε hyu ʉ i urcahʉ majuɳni ua ja ra ximhái gue rá Ts'unt'ʉ Ojɑ a ra Jesucristo. Nu'a n'da, rá Hogandąhi Ojɑ, nu'a n'da rán xixyɑ ra Jesucristo, nu'a n'da, rán dąte ra Jesucristo. Nε gätho ʉ hyu n'dat'a i urcahʉ.

⁹ Dí ḥc'yeihu yám hman yu ja'i 'bu majuqni, pe man'da ja ts'edi tho ga ḥc'yeihu rám hman Ojq. Ne bi man Ojq gue rá Ts'unt'u a ra Jesú.

¹⁰ Nu'a to'o ḥc'yei rá Ts'unt'u Ojq, i paqse mbo rá mbui gue majuqni a. Pe nu'a to'o hingui ḥc'yei, i nubethqni Ojq a 'bu, nguetho hingui ḥc'yei a bi man Ojq nangue rá Ts'unt'u.

¹¹ Ne i jaua a ram hma ngue bi ma, gue Ojq bi 'daju ra 'da'yote mazai 'bu má ḥc'yeihu rá Ts'unt'u.

¹² Nu'a 'buhmi rá Ts'unt'u Ojq, i ja ra te ma'da'yo a, pe nu'a hingui 'buhmi rá Ts'unt'u Ojq, hingui ja ra te ma'da'yo a.

Dí paqhmbu dí peshu ra 'da'yote mazqi

¹³ Janangue'a dí ot'ahu gyu 'yec'yeihu a rá Ts'unt'u Ojq, n'dahma gui paqhmbu i jaju ra 'da'yote.

¹⁴ Ne dadín johyahu gue dan yaqhu Ojq, dí paqhmbu i numanhoju. Ne nu'bu din theui rá pähä Ojq a dí ähmbu, dí paqhmbu i ømanho 'bu dí yaqhu a.

¹⁵ Ne nu'bu dí paqhmbu ngue ømanho, ga paqhmbu gue da 'yøt'a dí ähmbu 'bu.

¹⁶ Nu'bu dín nuhu n'da ma cuhu i øt' ra ts'oqui, ngue him má zä bi hyaqx ra ts'o'yu, ga äfu rá mate Ojq nangue a. Nu Ojq buya di japi ba pengui to'o bi 'yøt' ra ts'oqui. Pe nu'bu 'bo'o má zä bi hyaqx ra ts'o'yu, pe hin dí ḥn ahu ga äfu rá mate Ojq nangue a.

¹⁷ Gätho u hing yén thehu i øt'a n'da, ra ts'oqui a. Pe ja'bu øt' ra ts'oqui n'da him má zä bi hyaqx ra ts'o'yu, janangue'a ga äfu Ojq buya.

¹⁸ Dí paqhmbu to'o gätho bim 'bui ma'da'yo nangue Ojq, hin din zäm bu ja yu ts'oqui a. Nguetho i fäh rá

Ts'ant'a Ojä a, ne hingui sä di 'uec'a ra zjthu bë 'bë
Ojä a.

¹⁹ Ne dí pähmbë ngue yá t'ahnigahë Ojä. Ne dí
pähmbë i o rá ts'ëdi ra zjthu ù gätho mi'da i 'bëcua
ja ra ximhäi.

²⁰ Nujë dí pähmbë bi zöcua ja ra ximhäi rá Ts'ant'a
Ojä, ne nu'a bi jajë dá pähmbë a majuäni. Ne dí
'bëhmbë a majuäni nguetho dí 'bëhmbë ra Jesu-
cristo. Ne gue'a majuäni Ojä a, ne gue'a di 'dajë ra
'da'yote ma mbëihë a gue njäm'bë da guadi.

²¹ Ma zi t'uhni ahë, hin ga ëc'yeihë yë hyäte ojä.
Ne hønt'a dí xi ahë ya.

**Ra 'da'yonhogui nangue ma Hmuh^h ra
Jesucristo
New Testament in Otomi, Eastern Highland
(MX:otm:Otomí, Eastern Highland)**

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Eastern Highland

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Sierra [otm], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Eastern Highland

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
eed5311a-6154-516f-aead-3829b2989366